

INTERNATIONAL EJER CONGRESS

IXth International Eurasian Educational Research Congress

TAM METİN BİLDİRİ KİTABI

22-25 Haziran, 2022

Ege Üniversitesi İzmir

PennState Harrisburg

ANI yayıncılık

IXth INTERNATIONAL EURASIAN

EDUCATIONAL RESEARCH CONGRESS

EJERCONGRESS 2022

TAM METİN BİLDİRİ KİTABI

22-25 Haziran, 2022

Ege Üniversitesi

ANI yayıncılık

IXth INTERNATIONAL EURASIAN EDUCATIONAL RESEARCH CONGRESS
EJERCongress 2022
Tam Metin Bildiri Kitabı
22-25 Haziran, 2022/Ege Üniversitesi
Anı Yayıncılık
info@aniyayincilik.com.tr
ejercongress@gmail.com
http://www.aniyayincilik.com.tr
e-ISBN: 978-605-170-787-7

KURUL
BAŞKANLARI

Prof. Dr. Necdet BUDAK, Ege Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Veysel SÖNMEZ, EJER Kurucu Editörü

Kongre Başkanları
Prof. Dr. Şenel POYRAZLI, Penn State Üniversitesi, ABD
Prof. Dr. Alper BAŞBAY, Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı

Kongre Düzenleme Kurulu Başkanı
Doç. Dr. Öner USLU

Kongre Alan Koordinatörü
Doç. Dr. Funda NAYIR

Kongre Sekreteri
Özgür GÜLER
Deniz ÖZGÜN
Özge YÜKSEK

Medya Sorumlusu
Hilal DOĞRUKARTAL AKÇAKAYA

DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Pınar ÇAVAŞ – Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Şakire OCAK KARABAY – Ege Üniversitesi
Prof. Dr. İbrahim Soner YILDIRIM – Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Nilay BÜMEN – Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Tuğba YANPAR YELKEN – Mersin Üniversitesi
Prof. Dr. Tuncay AKÇADAĞ – Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi
Doç. Dr. Funda NAYIR – Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Fırat Kıyas BİREL – Dicle Üniversitesi
Doç. Dr. Tarık KIŞLA – Ege Üniversitesi
Doç. Dr. Dizar ERCİVAN ZENCİRCİ – Ege Üniversitesi
Doç. Dr. Kemal ALTIPARMAK – Ege Üniversitesi
Doç. Dr. Nedim ÖZDEMİR – Ege Üniversitesi
Doç. Dr. Burak AYDIN – Ege Üniversitesi
Doç. Dr. Mine ALADAĞ – Ege Üniversitesi
Doç. Dr. Gizem ENGİN – Ege Üniversitesi
Doç. Dr. Bahadır NAMDAR – Ege Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Duygu METİN PETEN – Ege Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Esra KANLI – Ege Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Selda ŞAN – Ege Üniversitesi
Arş. Gör. Dr. Ebru KABAKÇI – Ege Üniversitesi
Arş. Gör. Dr. Elif Kübra DEMİR – Ege Üniversitesi
Arş. Gör. Dr. Beril CEYLAN – Ege Üniversitesi
Arş. Gör. Dr. Gamze BİLİR SEYHAN – Ege Üniversitesi

ULUSLARARASI DÜZENLEME KOMİTESİ

Prof. Dr. Christian Faltis, Kaliforniya Üniversitesi, Davis, ABD
Prof. Dr. Gery McNamara, Dublin Şehir Üniversitesi, Dublin, İRLANDA
Prof. Dr. James Banks, Washington Üniversitesi, ABD
Prof. Dr. Jennifer Mahon, Nevada Üniversitesi, Reno, ABD
Prof. Dr. Joe O'hara, Dublin Şehir Üniversitesi, Dublin, İRLANDA
Prof. Dr. Lynn Burlbaw, Texas A&M Üniversitesi, ABD
Prof. Dr. Mokter Hossain, Alabama Üniversitesi, ABD
Prof. Dr. Stephen Lafer, Nevada Üniversitesi, Reno, ABD
Prof. Dr. Senel Poyrazli, Penn State Üniversitesi, PA, ABD
Prof. Dr. Ali ERSOY, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir, Türkiye
Prof. Dr. Ayse Çiftçi, Purdue Üniversitesi, IN, ABD
Prof. Dr. Mustafa Gündüz, Başkent Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Tao Wang, Washington Üniversitesi,
Bothell, ABD

BİLM KURULU

Prof. A. Cendel KARAMAN
Prof. Abbas TÜRNÜKLÜ
Prof. Abdulkadir UZUNÖZ
Prof. Abdurrahman TANRIÖĞEN
Prof. Abdülkadir MASKAN
Prof. Adil TÜRKOĞLU
Prof. Adile Aşkım KURT
Prof. Adnan BOYACI
Prof. Adnan ERKUŞ
Prof. Adnan KAN
Prof. Adnan KÜÇÜKOĞLU
Prof. Adnan PINAR
Prof. Ahmet DOĞANAY
Prof. Ahmet DUMAN
Prof. Ahmet IŞIK
Prof. Ahmet İlhan ŞEN
Prof. Ahmet Naci ÇOKLAR
Prof. Ahmet SABAN
Prof. Ahmet ŞİMŞEK
Prof. Ahmet TEKBIYIK
Prof. Ahmet Zafer GÖKÇAKAN
Prof. Alev DOĞAN
Prof. Alev ÖNDER
Prof. Ali BALCI
Prof. Ali BÜLBÜL
Prof. Ali ERSOY
Prof. Ali ESGİN
Prof. Ali Fuat ARICI
Prof. Ali Günay BALIM
Prof. Ali İlker GÜMÜŞELİ
Prof. Ali MEYDAN
Prof. Ali Osman ALAKUŞ
Prof. Ali Osman GÜNDOĞAN
Prof. Ali Osman ÖZTÜRK
Prof. Ali SABANCI
Prof. Ali TAŞ
Prof. Ali TAŞKIN
Prof. Ali ÜNAL
Prof. Alim KAYA
Prof. Alper ÇİLTAŞ
Prof. Andrey A. KISELNIKOV
Prof. Anita PIPERE
Prof. Antonio E. PUENTE
Prof. Arda ARIKAN
Prof. Arif SARIÇOBAN
Prof. Asım ÇİVİTÇİ
Prof. Asiye İVRENDİ
Prof. Aslı UZ BAŞ
Prof. Asuman DUATEPE PAKSU
Prof. Atılgan ERÖZKAN
Prof. Atila YILDIRIM
Prof. Atilla CAVKAYTAR
Prof. Aycan Çiçek SAĞLAM
Prof. Aydın BALYER
Prof. Ayfer ALPER
Prof. Ayfer ŞAHİN
Prof. Ayhan Kürşat ERBAŞ
Prof. Ayhan YILMAZ
Prof. Aykut Emre BOZDOĞAN
Prof. Ayla OKTAY
Prof. Aynur BOZKURT BOSTANCI
Prof. Ayperi DİKİCİ SIĞIRTMAÇ

Prof. Aysel KÖKSAL AKYOL
Prof. Ayşe AYPAY
Prof. Ayşe BALCI KARABOĞA
Prof. Ayşe ÇAKIR İLHAN
Prof. Ayşe ÇİFTÇİ
Prof. Ayşe Esra ASLAN
Prof. Ayşe KIRAN
Prof. Ayşe OĞUZ ÜNVER
Prof. Ayşe Rezan ÇEÇEN EROĞUL
Prof. Ayşegül Amanda Jane AUDREY YEŞİLBURSA
Prof. Ayşegül DALOĞLU
Prof. Ayşen BAKİOĞLU
Prof. Ayşenur BÜYÜKGÖZE KAVAS
Prof. Ayten GENÇ
Prof. Ayten ULUSOY
Prof. Aytunga OĞUZ
Prof. Bahadır ERİŞTİ
Prof. Bahadır YANIK
Prof. Bahar DEMİR
Prof. Bayram AŞILIOĞLU
Prof. Bayram BAŞ
Prof. Bayram BIÇAK
Prof. Bayram TAY
Prof. Beatrice ADEARA
Prof. Belma HANEDAR
Prof. Belma TUĞRUL
Prof. Berrin AKMAN
Prof. Berrin BAYDIK
Prof. Bilal DUMAN
Prof. Bilge CAN
Prof. Binnur İlter GENÇ
Prof. Binnur YEŞİLYAPRAK
Prof. Birgit PEPIN
Prof. Birsen DOĞAN
Prof. Buket AKKOYUNLU
Prof. Bülbin SUCUOĞLU
Prof. Bülent AYDOĞDU
Prof. Cahit KAVCAR
Prof. Canan ASLAN
Prof. Canan LAÇİN ŞİMŞEK
Prof. Celal BAYRAK
Prof. Celal Tayyar UĞURLU
Prof. Cem Ali GİZİR
Prof. Cem BALÇIKANLI
Prof. Cem GÜZELLER
Prof. Cemal Ergin EKİNCİ
Prof. Cemalettin İPEK
Prof. Cengiz ŞAHİN
Prof. Cevat ELMA
Prof. Christian FALTIS
Prof. Christoph WULF
Prof. Çağlar ÇAĞLAR
Prof. Çavuş ŞAHİN
Prof. Çığıl AYKUT
Prof. Çiğdem ÜNAL
Prof. Danny WYFFELS
Prof. David BRIDGES
Prof. Demet YAYLI
Prof. Deniz DERYAKULU
Prof. Derin ATAY
Prof. Derya ARSLAN ÖZER
Prof. Derya YAYLI
Prof. Didem Müge SİYEZ
Prof. Dilek TANIŞLI
Prof. Dilek Yelda KAĞNICI
Prof. Donna MERTENS
Prof. Dursun DİLEK
Prof. Duygu ANIL
Prof. Ebru OĞUZ
Prof. Eda ÜSTÜNEL
Prof. Efe AKBULUT
Prof. Ekber TOMUL
Prof. Ekrem Levent İLHAN
Prof. Elif ÇELEBİ ÖNCÜ
Prof. Elif SAZAK PINAR
Prof. Elif TÜRNÜKLÜ
Prof. Elif ÜSTÜN
Prof. Emel ÖZDEMİR ERDOĞAN
Prof. Emine AHMETOĞLU
Prof. Emre ÜNAL
Prof. Eray ÇELİK
Prof. Erdal HAMARTA
Prof. Erdal TOPRAKÇI
Prof. Erdinç DURU
Prof. Erdoğan KÖSE
Prof. Eren CEYLAN
Prof. Erhan ERTEKİN
Prof. Erkut KONTER
Prof. Erol KUYURTAR
Prof. Ersen YAZICI
Prof. Erten GÖKÇE
Prof. Esin ATAV
Prof. Esma BULUŞ KIRIKKAYA
Prof. Esmahan AĞAOĞLU
Prof. Esra BUKOVA GÜZEL
Prof. F. Çağlayan DİNÇER
Prof. F. Ebru İKİZ
Prof. Fatime BALKAN KIYICI

Prof. Fatma AÇIK
Prof. Fatma ÇELİKKAYAPINAR
Prof. Fatma HAZIR BIKMAZ
Prof. Fatma Hülya ÖZCAN
Prof. Fatma MIZIKACI
Prof. Fatma ÖZMEN
Prof. Fatma SUSAR KIRMIZI
Prof. Feride BACANLI
Prof. Fidan KORKUT OWEN
Prof. Figen ÇOK
Prof. Figen ERSOY
Prof. Filiz BİLGE
Prof. Filiz KABAPINAR
Prof. Firdevs GÜNEŞ
Prof. Firdevs SAVİ ÇAKAR
Prof. Fulya Öztaş
Prof. Funda ACARLAR
Prof. Füsun GÜLDEREN ALACAPINAR
Prof. Gabil ADİLOV
Prof. Galip YÜKSEL
Prof. Gaye TUNCER TEKSÖZ
Prof. Gelengül HAKTANIR
Prof. Gery MCNAMARA
Prof. Gıyasettin DEMİRHAN
Prof. Gökay YILDIZ
Prof. Gökhan ÇETİNKAYA
Prof. Gölge SEFEROĞLU
Prof. Gönül AKÇAMETE
Prof. Gönül KIRCAALİ İFTAR
Prof. Gül ÜNAL ÇOBAN
Prof. Gülden UYANIK BALAT
Prof. Gülfem Sezen BALÇIKANLI
Prof. Günseli YILDIRIM
Prof. Gürcan GÜRGEN
Prof. Gürcü KOÇ ERDAMAR
Prof. Hacer Hande UYSAL
Prof. Hafize KESER
Prof. Hakan ATILGAN
Prof. Hakan SERT
Prof. Hakan ÜLPER
Prof. Hakan Yavuz ATAR
Prof. Halise Pelin KARASU
Prof. Haluk ÖZMEN
Prof. Hamit YOKUŞ
Prof. Handan Asude BAŞAL
Prof. Handan GÜNEŞ
Prof. Hanife AKAR
Prof. Hasan ARSLAN
Prof. Hasan BAĞCI
Prof. Hasan COŞKUN
Prof. Hasan DEMİRTAŞ
Prof. Hasan GÜRGÜR
Prof. Hasan HALUK ERDEM
Prof. Hasan Hüseyin AKSOY
Prof. Hasan Hüseyin AKSU
Prof. Hasan PEKMEZCİ
Prof. Hasan ŞEKER
Prof. Hasan ÜNDER
Prof. Hatice AKKOÇ
Prof. Hatice BAKKALOĞLU
Prof. Hatice BEKİR
Prof. Hatice Ferhan ODABAŞI
Prof. Hatice Nur ERKIZA
Prof. Hatice ODACI
Prof. Havva YAMAK
Prof. Hayat BOZ
Prof. Hayati AKYOL
Prof. Hayri ERTAN
Prof. Hediye Şule AYCAN
Prof. Hilal AKTAMIŞ
Prof. Hilmi DEMİRKAYA
Prof. Hülya GÜR
Prof. Hülya ŞAHİN BALTACI
Prof. Hülya YILMAZ
Prof. Hünkar KORKMAZ
Prof. Hüseyin ANILAN
Prof. Hüseyin Gazi TOPDEMİR
Prof. Hüseyin KIRAN
Prof. Hüseyin KÜÇÜKÖZER
Prof. Hüseyin YOLCU
Prof. Işıl KABAKÇI YURDAKUL
Prof. İbrahim GÜNER
Prof. İbrahim Halil DİKEN
Prof. İbrahim YILDIRIM
Prof. İlbilge DÖKME
Prof. İlhan ERDEM
Prof. İlhan GÜNBAYI
Prof. İlhan YALÇIN
Prof. İlke EVİN GENCEL
Prof. İlknur Çifci TEKİNARSLAN
Prof. İnayet AYDIN
Prof. İsmail AYDOĞAN
Prof. İsmail DOĞAN
Prof. İsmail GÜVEN
Prof. İsmail Hakkı DEMİRCİOĞLU
Prof. İsmail Hakkı MİRİCİ
Prof. İsmail KARAKAYA
Prof. İsmail Özgür SOĞANCI

Prof. İsmail SEÇER
Prof. İzzet GÖRGEN
Prof. Jale ÇAKIROĞLU
Prof. James BANKS
Prof. Jennifer MAHON
Prof. Joe O'HARA
Prof. Jordanescu EUGEN
Prof. Kamile DEMİR
Prof. Kamuran TARIM
Prof. Kasım KARAKÜTÜK
Prof. Kasım YILDIRIM
Prof. Kaya YILDIZ
Prof. Kaya YILMAZ
Prof. Kazım ÇELİK
Prof. Kemal KAYIKÇI
Prof. Kemal Sinan ÖZMEN
Prof. Kenan ÖZCAN
Prof. Kerim GÜNDOĞDU
Prof. Kürşat EĞİLMEZ
Prof. Kürşat ERBAŞ
Prof. Kürşat YENİLMEZ
Prof. Kyunghwa LEE
Prof. Lale ALTINKURT
Prof. Levent MERCİN
Prof. Levent TURAN
Prof. Leyla HARPUTLU
Prof. Lütfi ÜREDİ
Prof. Lynn BURLBAW
Prof. Mahmut SELVİ
Prof. Mediha SARI
Prof. Mehmet AÇIKALIN
Prof. Mehmet Akif OCAK
Prof. Mehmet Ali AKINCI
Prof. Mehmet ARSLAN
Prof. Mehmet BEKDEMİR
Prof. Mehmet CANBULAT
Prof. Mehmet DEMİREZEN
Prof. Mehmet ELGÜN
Prof. Mehmet Fatih ÖZMANTAR
Prof. Mehmet GÜLTEKİN
Prof. Mehmet GÜNAY
Prof. Mehmet GÜVEN
Prof. Mehmet Halil SOLAK
Prof. Mehmet YILMAZ
Prof. Mehmt AKİF SÖZER
Prof. Mehtap ÇAKAN
Prof. Melek ÇAKMAK
Prof. Melek DEMİREL
Prof. Melek KALKAN
Prof. Meliha YILMAZ
Prof. Meral GÜVEN
Prof. Meral UYSAL
Prof. Metin PİŞKİN
Prof. Mine GÖZÜBÜYÜK TAMER
Prof. Mithat AYDIN
Prof. Mokter HOSSAIN
Prof. Mualla AKSU
Prof. Mukaddes ERDEM
Prof. Murat BALKIS
Prof. Murat Gürkan GÜLCAN
Prof. Murat ÖZBAY
Prof. Murat ÖZDEMİR
Prof. Murat TAŞDAN
Prof. Musa DİKMENLİ
Prof. Mustafa BAHŞİ
Prof. Mustafa BULUŞ
Prof. Mustafa ÇELİKTEN
Prof. Mustafa GÜNDÜZ
Prof. Mustafa Levent İNCE
Prof. Mustafa Sami TOPÇU
Prof. Mustafa SARIKAYA
Prof. Mustafa SÖZBİLİR
Prof. Mustafa Volkan COŞKUN
Prof. Mustafa Zafer BALBAĞ
Prof. Mübeccel Sara GÖNEN
Prof. Müge ARTAR
Prof. Münevver ÇETİN
Prof. Naim UZUN
Prof. Nebil REYHANİ
Prof. Necati CEMALOĞLU
Prof. Necdet KONAN
Prof. Necla COŞKUN
Prof. Necmi GÖKYER
Prof. Nejla YÜRÜK
Prof. Nergüz BULUT SERİN
Prof. Neriman ARAL
Prof. Nermin ÖNER KORUKLU
Prof. Nesrin ÖZDENER
Prof. Neşe GÜLER
Prof. Neşe TERTEMİZ
Prof. Nevide DELLAL
Prof. Nevin SAYLAN
Prof. Nihat AYCAN
Prof. Nihat ŞAD
Prof. Nil DUBAN
Prof. Nilgün METİN
Prof. Nilgün SEÇKEN
Prof. Nilgün YENİCE

Prof. Nilüfer KAHRAMAN
Prof. Nilüfer KÖSE
Prof. Nizamettin KOÇ
Prof. Nuray SENEMOĞLU
Prof. Nurettin ŞAHİN
Prof. Nurettin ŞİMŞEK
Prof. Nuri DOĞAN
Prof. Nusret KAVAK
Prof. Nükhet ÇIKRIKÇI
Prof. Oğuz ÖZDEMİR
Prof. Oktay Cem ADIGÜZEL
Prof. Orhan KARAMUSTAFAOĞLU
Prof. Osman ÇİMEN
Prof. Osman TİTREK
Prof. Oya Gülendam ERSEVER
Prof. Ozana URAL
Prof. Ömay ÇOKLUK
Prof. Ömer ADIGÜZEL
Prof. Ömer Faruk TUTKUN
Prof. Özgül KELEŞ
Prof. Özgür Erdur BAKER
Prof. Özgür YILDIZ
Prof. Özlem KARAIRMAK
Prof. Özlem KORAY
Prof. Paşa Tevfik CEPHE
Prof. Perihan Dinç Artut
Prof. Perihan ÜNÜVAR
Prof. Pınar SARPKAYA
Prof. Rabia SARIKAYA
Prof. Ragıp ÖZYÜREK
Prof. Ramazan GÜRBÜZ
Prof. Ramazan SEVER
Prof. Refik BALAY
Prof. Rengin ZEMBAT
Prof. Rıfat MİSER
Prof. Ruhi SARPKAYA
Prof. Ruken AKAR VURAL
Prof. Rüyam KÜÇÜKSÜLEYMANOĞLU
Prof. S. Renan SEZER
Prof. S. Şengül ANAGÜN
Prof. Sabahattin DENİZ
Prof. Sabri SİDEKLİ
Prof. Sadegül AKBABA ALTUN
Prof. Sadık KARTAL
Prof. Sadi SEFEROĞLU
Prof. Saide ÖZBEY
Prof. Sait AKBAŞLI
Prof. Sait BULUT
Prof. Salih Paşa MEMİŞOĞLU
Prof. Salih ŞAHİN
Prof. Salih UŞUN
Prof. Savaş BAŞTÜRK
Prof. Savaş CEYLAN
Prof. Sebahattin ÇEVİKBAŞ
Prof. Sedat SEVER
Prof. Sedat UÇAR
Prof. Seher BALCI ÇELİK
Prof. Seher SEVİM
Prof. Selahattin DİLİDÜZGÜN
Prof. Selahattin GELBAL
Prof. Selahattin ÖĞÜLMÜŞ
Prof. Sema BATU
Prof. Semra ERKAN
Prof. Semra SUNGUR
Prof. Serap ERDOĞAN
Prof. Serap NAZLI
Prof. Seval ERDEN
Prof. Seval FER
Prof. Sevgi AYDIN GÜNBATAR
Prof. Sevgi KÜÇÜKER
Prof. Sevgi ÖZGÜNGÖR
Prof. Sezer CİHANER
Prof. Sezgin VURAN
Prof. Sibel GÜNEYSU
Prof. Sibel KARAKELLE
Prof. Sinan AYAN
Prof. Sinan ERTEN
Prof. Soner POLAT
Prof. Soner YILDIRIM
Prof. Söngül TÜMKAYA
Prof. Stephen LAFER
Prof. Suna KAYMAK ÖZMEN
Prof. Süleyman CAN
Prof. Süleyman İNAN
Prof. Süleyman SOLAK
Prof. Sven PERSSON
Prof. Şendil CAN
Prof. Şenel POYRAZLI
Prof. Şengül Saime ANAGÜN
Prof. Şerife IŞIK
Prof. Şerife YÜCESOY
Prof. Şevki KÖMÜR
Prof. Şule BAYRAKTAR
Prof. Şükran DİLİDÜZGÜN
Prof. Şükran TOK
Prof. Şükrü ADA
Prof. Taner ALTUN
Prof. Tangül KABAEL

Prof. Tao WANG
Prof. Teoman KESERCİOĞLU
Prof. Tevhide KARGIN
Prof. Theo WUBBELS
Prof. Tohit GÜNEŞ
Prof. Tuba ADA
Prof. Tuğba ÇENGELCİ KÖSE
Prof. Tuğba YANPAR YELKEN
Prof. Tuncay AKÇADAĞ
Prof. Tuncay ÖĞRETMEN
Prof. Turan PAKER
Prof. Turgay ÜNALAN
Prof. Tülin GÜLER YILDIZ
Prof. Türkan ARGON
Prof. Türkan Doğan
Prof. Türkay Nuri TOK
Prof. Uğur SAK
Prof. Ursula CASANOVA
Prof. Ümit ŞAHBAZ
Prof. Vedat ÖZSOY
Prof. Vesile ALKAN
Prof. Vivienne BAUMFİELD
Prof. Vural HOŞGÖRÜR
Prof. Yahya ALTINKURT
Prof. Yasemin BAYYURT
Prof. Yasemin ERGENEKON
Prof. Yasemin Gülbahar GÜVEN
Prof. Yasemin KARAMAN KEPENEKÇİ
Prof. Yasemin KIRKGÖZ
Prof. Yasemin KOÇAKUSLUEL
Prof. Yaşar KONDAKÇI
Prof. Yaşare AKTAŞ ARNAS
Prof. Yavuz AKPINAR
Prof. Yeşim ÇAPA AYDIN
Prof. Yeşim FAZLIOĞLU
Prof. Yeter ŞAHİNER
Prof. Yıldız GÜVEN
Prof. Yıldız KIZILABDULLAH
Prof. Yusif MAMMADOV
Prof. Yusuf BUDAK
Prof. Yusuf ŞAHİN
Prof. Yücel KABAPINAR
Prof. Yüksel KAVAK
Prof. Zekeriya GÜNEY
Prof. Zekeriya NARTGÜL
Prof. Zerrin TURAN
Prof. Zeynep Deniz YÖNDEM
Prof. Zeynep Fulya TEMEL
Prof. Zeynep KARATAŞ
Prof. Zuhal OKAN
Doç. Dr. Abbas ERTÜRK
Doç. Dr. Abdullah Cem ÖZAL
Doç. Dr. Abdullah MERT
Doç. Dr. Abdullah UĞUR
Doç. Dr. Abdurrahman ŞAHİN
Doç. Dr. Adem Peker
Doç. Dr. Adnan TAŞGIN
Doç. Dr. Ahmet AYIK
Doç. Dr. Ahmet BAŞAL
Doç. Dr. Ahmet CİHANGİR
Doç. Dr. Ahmet ERDOĞAN
Doç. Dr. Ahmet ÖZMEN
Doç. Dr. Ahmet YAMAÇ
Doç. Dr. Ahmet YILDIZ
Doç. Dr. Ahmet Zeki GÜVEN
Doç. Dr. Ahu ARICIOĞLU
Doç. Dr. Ali Gürsan SARAÇ
Doç. Dr. Ali KIŞ
Doç. Dr. Ali Korkut ULUDAĞ
Doç. Dr. ALİ MERÇ
Doç. Dr. Ali ÖZKAYA
Doç. Dr. Ali Serdar SAĞKAL
Doç. Dr. Ali YILDIZ
Doç. Dr. Aliye Erdem HARBELİOĞLU
Doç. Dr. Alper SİNAN
Doç. Dr. Alper YETKİNER
Doç. Dr. Arif BAKLA
Doç. Dr. Arslan BAYRAM
Doç. Dr. Arzu ARIKAN
Doç. Dr. Arzu KARÇKAY TAŞDELEN
Doç. Dr. Arzu ÖZKAN CEYLAN
Doç. Dr. Asiye TOKER GÖKÇE
Doç. Dr. Aslı TAYLI
Doç. Dr. Ayalp Talun İNCE
Doç. Dr. Ayhan BABAROĞLU
Doç. Dr. Aylin ÇAM
Doç. Dr. Aynur BİLİR
Doç. Dr. Aysel ÇOBAN
Doç. Dr. Aysel Esen ÇOBAN
Doç. Dr. Aysel TÜFEKÇİ
Doç. Dr. Aysun ÖZTUNA KAPLAN
Doç. Dr. Ayşe ÇİFTÇİ
Doç. Dr. Ayşe MEMİŞ
Doç. Dr. Ayşe Nesibe ÖNDER
Doç. Dr. Ayşe OKVURAN
Doç. Dr. AYŞE SAVRAN GENCER
Doç. Dr. Ayşe YALÇIN ÇELİK
Doç. Dr. Ayşe YENİLMEZ

Doç. Dr. Ayşegül BAYRAKTAR
Doç. Dr. Ayşegül DERMAN
Doç. Dr. Ayşen ESEN ÇOBAN
Doç. Dr. Ayşenur Kutluca CANBULAT
Doç. Dr. Ayten KİRİŞ AVAROĞULLARI
Doç. Dr. Bahadır NAMDAR
Doç. Dr. Bahadır YILDIZ
Doç. Dr. BAKİ DUY
Doç. Dr. Baki ŞAHİN
Doç. Dr. Banu ALTUNAY ARSLANTEKİN
Doç .Dr. Barış EROĞLU
Doç. Dr. Bayram ÇETİN
Doç. Dr. Behçet ÖZNACAR
Doç. Dr. Behsat SAVAŞ
Doç. Dr. Bekir DİREKÇİ
Doç. Dr. Berna ARSLAN
Doç. Dr. Berna AYGÜN
Doç. Dr. Berna AYTAÇ
Doç. Dr. Berna CANTÜRK GÜNHAN
Doç. Dr. Berna GÜCÜM
Doç. Dr. Berna ÜRÜN KARAHAN
Doç. Dr. Bertan AKYOL
Doç. Dr. Beyza KAPÇAK IŞIKSUNGUR
Doç. Dr. Bilge UZUN
Doç. Dr. Birgül ÇAKIR
Doç. Dr. Birsel AYBEK
Doç. Dr. Buket KORKUT RAPTİS
Doç. Dr. Buket YAKMACI GÜZEL
Doç. Dr. Burcu AKHUN
Doç. Dr. Burcu ANILAN
Doç. Dr. Burcu ATAR
Doç. Dr. Burcu BECEREN ÖZDEMİR
Doç. Dr. Burcu ŞENLER
Doç. Dr. Burçak BOZ
Doç. Dr. Burçin GÖKKURT ÖZDEMİR
Doç. Dr. Burçin TÜRKKAN
Doç. Dr. Bülent ÇETİNKAYA
Doç. Dr. Canan KOÇ
Doç. Dr. Canay DEMİRHAN İŞCAN
Doç. Dr. Celal Tayyar UĞURLU
Doç. Dr. Cem Sinan ARSLAN
Doç. Dr. Cem TOPSAKAL
Doç. Dr. Cemal KALSEN
Doç. Dr. Cenk AKBIYIK
Doç. Dr. Cihat DEMİR
Doç. Dr. Coşkun KÜÇÜKTEPE
Doç. Dr. Çağla GÜR
Doç. Dr. Çetin TÜRKYILMAZ
Doç. Dr. Çiğdem ALDAN KARADEMİR
Doç. Dr. Davut SARITAŞ
Doç. Dr. Demet BARAN BULUT
Doç. Dr. Deniz GÜLLEROĞLU
Doç. Dr. Derya ASI
Doç. Dr. Didem AKYÜZ
Doç. Dr. Didem ÇETİN
Doç. Dr. Didem KILIÇ MOCAN
Doç. Dr. Dilek ÇELİKLER
Doç. Dr. Dilek GENÇTANRIM KURT
Doç. Dr. Dilşat PEKER ÜNAL
Doç. Dr. Duygu SÖNMEZ
Doç. Dr. Ebru AYLAR
Doç. Dr. Ebru DERETARLA GÜL
Doç. Dr. Ege AKGÜN
Doç. Dr. Elif ATABEK YİĞİT
Doç. Dr. Elif Bengi ÜNSAL ÖZBERK
Doç. Dr. Elvan GÜNEL
Doç. Dr. Elvan ŞAHİN
Doç. Dr. Emine ÇİL
Doç. Dr. Emine DURMUŞ
Doç. Dr. Emine ÖNEN
Doç. Dr. Emine ZEHRA TURAN
Doç. Dr. Emrah GÜL
Doç. Dr. Ender DURUALP
Doç. Dr. Engin ADER
Doç. Dr. Enver YOLCU
Doç. Dr. Erdal ARSLAN
Doç. Dr. Erdal KÜÇÜKER
Doç. Dr. Eren Halil ÖZBERK
Doç. Dr. Eren VURAL
Doç. Dr. Ergül DEMİR
Doç. Dr. Erkan ÇER
Doç. Dr. Erkan KIRAL
Doç. Dr. Erkan KÜLEKÇİ
Doç. Dr. Erkan TABANCALI
Doç. Dr. Erol ÖZÇELİK
Doç. Dr. Ersin KARADEMİR
Doç. Dr. Ersin TÜRE
Doç. Dr. Ertuğ CAN
Prof. Esma BULUŞ KIRIKKAYA
Doç. Dr. Esme HACIEMİNOĞLU
Doç. Dr. Esra BOZKURT ALTAN
Doç. Dr. Evren ŞUMUER
Doç. Dr. Evrim ÇETİNKAYA YILDIZ
Doç. Dr. Evrim ERBİLGİN
Doç. Dr. Eylem DAYI
Doç. Dr. Eylem Gökçe TÜRK
Doç. Dr. Ezgi GÜVEN YILDIRIM
Doç. Dr. Ezgi TOPLU Demirtaş

Doç. Dr. Fadime ULUSOY
Doç. Dr. Fahriye HAYIRSEVER
Doç. Dr. Fatih BEKTAŞ
Doç. Dr. Fatih KEZER
Doç. Dr. Fatih YILMAZ
Doç. Dr. Fatma ÇALIŞANDEMİR
Doç. Dr. Fatma Özlem SAKA
Doç. Dr. Fatma TEZCAN
Doç. Dr. Fatma ÜNAL
Doç. Dr. Fatoş KORKMAZ
Doç. Dr. Fazilet TAŞDEMİR
Doç. Dr. Ferhan GÜNDÜZ
Doç. Dr. Fevziye SAYILAN KOCAYİĞİT
Doç. Dr. Filiz AKAR
Doç. Dr. Fulya ZORLU
Doç. Dr. Funda NAYIR
Doç. Dr. Gamze ABUR
Doç. Dr. Gamze SART
Doç. Dr. Gizem UYUMAZ
Doç. Dr. Gökçe GÖKALP
Doç. Dr. Gökhan ATİK
Doç. Dr. Gökhan ÖZTÜRK
Doç. Dr. Göksu Gözen ÇITAK
Doç. Dr. Gözde İNAL KIZILTEPE
Doç. Dr. Gözdegül ARIK KARAMIK
Doç. Dr. Güçlü ŞEKERCİOĞLU
Doç. Dr. Gülce COŞKUN ŞENTÜRK
Doç. Dr. Gülenaz SELÇUK
Doç. Dr. Gülfem SARPKAYA AKTAŞ
Doç. Dr. Güliz AYDIN
Doç. Dr. Güliz KARAARSLAN SEMİZ
Doç. Dr. Gülseren KARAGÖZ AKAR
Doç. Dr. Gülsüm AKYOL
Doç. Dr. Gülten KOÇ
Doç. Dr. GÜNEŞ SALI
Doç. Dr. Gürsoy AKÇA
Doç. Dr. Hakan IŞIK
Doç. Dr. Hakan KOĞAR
Doç. Dr. Haktan DEMİRCİOĞLU
Doç. Dr. Hale KOÇER
Doç. Dr. Halil İbrahim KAYA
Doç. Dr. Halim ÇAVUŞOĞLU
Doç. Dr. Halise Kader ZENGİN
Doç. Dr. Halit KARALAR
Doç. Dr. Harun ŞAHİN
Doç. Dr. Hasan ESİCİ
Doç. Dr. Hasan Şahin KIZILCIK
Doç. Dr. Hatice COŞKUN
Doç. Dr. Hatice FIRAT
Doç. Dr. Hatice Gözde ERTÜRK KARA
Doç. Dr. Hatice KUMANDAŞ ÖZTÜRK
Doç. Dr. Hayal YAVUZ GÜZEL
Doç. Dr. Hayriye TUĞBA ÖZTÜRK
Doç. Dr. Hıdır KARADUMAN
Doç. Dr. Hilmi DEMİRAL
Doç. Dr. Hülya ERCAN
Doç. Dr. Hülya ERTAŞ
Doç. Dr. İbrahim TANRIKULU
Doç. Dr. İdil AKSÖZ EFE
Doç. Dr. İdris KAYA
Doç. Dr. İlhan KARATAŞ
Doç. Dr. İlker CIRIK
Doç. Dr. İsa Birkan GÜLDENOĞLU
Doç. Dr. İsmail HAKKI KIZILOLUK
Doç. Dr. Jacqueline GUSTAFSON
Doç. Dr. Kaan Zülfikar DENİZ
Doç. Dr. Kamil YILDIRIM
Doç. Dr. Kenan DEMİR
Doç. Dr. Kevser BAYKARA
Doç. Dr. Laura M. Reid MARKS
Doç. Dr. Levent YAYCI
Doç. Dr. Lokman TANRIKULU
Doç. Dr. M. Cem BABADOĞAN
Doç. Dr. Maide ORÇAN
Doç. Dr. Martha LASH
Doç. Dr. Mehmet Ertuğrul UÇAR
Doç. Dr. Mehmet İkbal YETİŞİR
Doç. Dr. Mehmet SAĞLAM
Doç. Dr. Mehmet TEYFUR
Doç. Dr. Mehmet ULAŞ
Doç. Dr. Melahat DEMİRBİLEK
Doç. Dr. Melek ALTIPARMAK KARAKUŞ
Doç. Dr. Melihan ÜNLÜ
Doç. Dr. Meltem GÖNDEN
Doç. Dr. Meral HAKVERDİ CAN
Doç. Dr. Merve Lütfiye ŞENTÜRK
Doç. Dr. Merve ÜNAL
Doç. Dr. Meryem ALTUN EKİZ
Doç. Dr. Meryem Nur AYDEDE
Doç. Dr. Mesut GÜN
Doç. Dr. Metin AŞÇI
Doç. Dr. Mevlüt GÜLMEZ
Doç. Dr. Mine ALADAĞ
Doç. Dr. Muhammet AVAROĞULLARI
Doç. Dr. Murat AKYILDIZ
Doç. Dr. Murat ERTEN
Doç. Dr. Mustafa ALTINKÖK
Doç. Dr. Mustafa DOĞRU

Doç. Dr. Mustafa GİRGİN
Doç. Dr. Mustafa HAMALOSMANOĞLU
Doç. Dr. Mustafa Kemal ÖZTÜRK
Doç. Dr. Mustafa KIŞOĞLU
Doç. Dr. Mustafa ÖZMUSUL
Doç. Dr. Mustafa SEVER
Doç. Dr. Mücahit KÖSE
Doç. Dr. Müge ADNAN
Doç. Dr. Müge ŞEN
Doç. Dr. Münevver İLGÜN DİBEK
Doç. Dr. Nazan KAYTEZ
Doç. Dr. Nebiye KORKMAZ
Doç. Dr. Necdet AYKAÇ
Doç. Dr. Necla EKİNCİ
Doç. Dr. Necmettin TEKER
Doç. Dr. Nermin KARABACAK
Doç. Dr. Nesrin Diler SÖNMEZ
Doç. Dr. Nigar İpek EĞİLMEZ
Doç. Dr. Nihal YURTSEVEN
Doç. Dr. Nihan DEMİRKASIMOĞLU
Doç. Dr. Nilgün Açık ÖNKAŞ
Doç. Dr. Nilgün TAŞTAN
Doç. Dr. Nilüfer ÖZCAN DEMİR
Doç. Dr. Nurgül Akmanoğlu
Doç. Dr. Nurhan ÖZTÜRK
Doç. Dr. Oğuz Serdar KESİCİOĞLU
Doç. Dr. Oğuzhan DALKIRAN
Doç. Dr. Okan BULUT
Doç. Dr. Oktay ASLAN
Doç. Dr. Oktay BEKTAŞ
Doç. Dr. Onur ÇALIŞKAN
Doç. Dr. Onur İŞBULAN
Doç. Dr. Onur ÖZMEN
Doç. Dr. Orkide BAKALIM
Doç. Dr. Osman Raşit IŞIK
Doç. Dr. Oylum AKKUŞ
Doç. Dr. Ömer KUTLU
Doç. Dr. Ömür GÜRDOĞAN BAYIR
Doç. Dr. Ömür Gürel SELİMOĞLU
Doç. Dr. Ömür KOÇ
Doç. Dr. Öner ÇELİKKALELİ
Doç. Dr. Özcan DOĞAN
Doç. Dr. Özden FİDAN
Doç. Dr. Özge Metin ASLAN
Doç. Dr. Özgür ULUBEY
Doç. Dr. Özlem ALKAN ERSOY
Doç. Dr. Özlem ÇAKIR
Doç. Dr. Özlem ERYILMAZ MUŞTU
Doç. Dr. Özlem TAGAY
Doç. Dr. Özlem Yeşim ÖZBEK
Doç. Dr. Özlem YURT
Doç. Dr. Özlem YURT TARAKLI
Doç. Dr. Perihan GÜNEŞ
Doç. Dr. Pervin Oya TANERİ
Doç. Dr. Pınar BAĞÇELİ KAHRAMAN
Doç. Dr. Pınar FETTAHLIOĞLU
Doç. Dr. Pınar ŞAFAK
Doç. Dr. Pınar YILDIZ
Doç. Dr. Ramazan AKDOĞAN
Doç. Dr. Ramazan KARATAŞ
Doç. Dr. Ramazan YILMAZ
Doç. Dr. Ramin Aliyev
Doç. Dr. Raşit AVCI
Doç. Dr. Recep ERCAN
Doç. Dr. Refik TURAN
Doç. Dr. Rıza AKYÜREK
Doç. Dr. Saadet KURU ÇETİN
Doç. Dr. Sabahat BURAK
Doç. Dr. Sabit MENTEŞE
Doç. Dr. Sabriye ŞENER
Doç. Dr. Sait ULUÇ
Doç. Dr. Sakine Gülfem ÇAKIR
Doç. Dr. Salih ÇAKMAK
Doç. Dr. Salim SEVER
Doç. Dr. Seda DONAT BACIOĞLU
Doç. Dr. Sedat IŞIKLI
Doç. Dr. Sedat İNCE
Doç. Dr. Sedef CANBAZOĞLU BİLİCİ
Doç. Dr. Seher YALÇIN
Doç. Dr. Selmin BİLEN
Doç. Dr. Semra SÜTGİBİ
Doç. Dr. Semra TİCAN BAŞARAN
Doç. Dr. Serap EMİR
Doç. Dr. Serkan ARIKAN
Doç. Dr. Serpil ALPTEKİN
Doç. Dr. Servet GÖZETLİK
Doç. Dr. Seval DENİZ KILIÇ
Doç. Dr. Seval KÜÇÜKTEPE
Doç. Dr. Sevda BARUT
Doç. Dr. Sevilay KİLMEN
Doç. Dr. Sevim SEVGİ
Doç. Dr. Sezai KOÇYİĞİT
Doç. Dr. Sezer Sabriye İKİZ
Doç. Dr. Sezgi SARAÇ
Doç. Dr. Sibel TURHAN TUNA
Doç. Dr. Simla COURSE
Doç. Dr. Sinan KOÇYİĞİT
Doç. Dr. Sinem Seze EVCAN

Doç. Dr. Sonnur KÜÇÜK KILIÇ
Doç. Dr. Soner AKŞEHİRLİ
Doç. Dr. Suat CAKOVA
Doç. Dr. Sunagül SANİ BOZKURT
Doç. Dr. Süleyman KARATAŞ
Doç. Dr. Sündüs YERDELEN
Doç. Dr. Şadan ÖKMEN
Doç. Dr. Şahin DANİŞMAN
Doç. Dr. Şahin KESİCİ
Doç. Dr. Şakir ÇINKIR
Doç. Dr. Şemseddin GÜNDÜZ
Doç. Dr. Şenay YAPICI
Doç. Dr. Şenol SEZER
Doç. Dr. Şerife Gonca ZEREN
Doç. Dr. Şerife Koza ÇİFTÇİ
Doç. Dr. Şeyda Deniz TARIM
Doç. Dr. Şeyma Şengil AKAR
Doç. Dr. Şükran KILIÇ
Doç. Dr. Tarık SOYDAN
Doç. Dr. Temel TOPAL
Doç. Dr. Tezcan KARTAL
Doç. Dr. Tuba YOKUŞ
Doç. Dr. Tuğba ÇELİK
Doç. Dr. Tuğba HORZUM
Doç. Dr. Tuğba HOŞGÖR
Doç. Dr. Tuğba SARI
Doç. Dr. Turan Akman ERKILIÇ
Doç. Dr. Turgut TÜRKDOĞAN
Doç. Dr. Tülin Şener KILINÇ
Doç. Dr. Türkan AKSU
Doç. Dr. Ufuk AKBAŞ
Doç. Dr. Uğur AKIN
Doç. Dr. Ümit DEMİRAL
Doç. Dr. Ümüt AKAGÜNDÜZ
Doç. Dr. Ünal BOZYER
Doç. Dr. Vahit BADEMCİ
Doç. Dr. Veli BATDI
Doç. Dr. Yagut ALİYEVA
Doç. Dr. Yakup DOĞAN
Doç. Dr. Yalçın YALAKİ
Doç. Dr. Yasemin ESEN
Doç. Dr. Yasemin HACIOĞLU
Doç. Dr. Yasemin TAŞ
Doç. Dr. Yılmaz TONBUL
Doç. Dr. Yunus PINAR
Doç. Dr. Yusuf SÜLÜN
Doç. Dr. Yücel FİDAN
Doç. Dr. Zafer TANGÜLÜ
Doç. Dr. Zehra ATBAŞI
Doç. Dr. Zekeriya ÇAM
Doç. Dr. Zeliha YAZICI
Doç. Dr. Zeynel HAYRAN
Doç. Dr. Zeynep ATİK
Doç. Dr. Zeynep EKEN
Doç. Dr. Zeynep UĞURLU
Doç. Dr. Zihniye OKRAY
Doç. Dr. Zöhre KANMAZ KAYA
Doç. Dr. Zeynep KILIÇ
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet CAN
Dr. Öğr. Üyesi Ali İHSAN BENZER
Dr. Öğr. Üyesi Aslı YILDIRIM POLAT
Dr. Öğr. Üyesi Aysin ŞENEL
Dr. Öğr. Üyesi Ayşe BENGİSOY
Dr. Öğr. Üyesi Başak KARATEKE
Dr. Öğr. Üyesi Betül BARUT
Dr. Öğr. Üyesi Birgül ÇAKIR YILDIRIM
Dr. Öğr. Üyesi Çiğdem İŞ GÜZEL
Dr. Öğr. Üyesi Demet SEVER
Dr. Öğr. Üyesi Derya ATİK KARA
Dr. Öğr. Üyesi Dilruba KÜRÜM YAPICIOĞLU
Dr. Öğr. Üyesi Elif ÇİMŞİR
Dr. Öğr. Üyesi Emre EV ÇİMEN
Dr. Öğr. Üyesi Engin KARAHAN
Dr. Öğr. Üyesi Eren KESİM
Dr. Öğr. Üyesi Esin YILMAZ KOĞAR
Dr. Öğr. Üyesi Gonca ULUDAĞ
Dr. Öğr. Üyesi Gülçin OFLAZ
Dr. Öğr. Üyesi Güzin YASEMİN TUNÇAY
Dr. Öğr. Üyesi Handan DOĞAN
Dr. Öğr. Üyesi Hatice GÖKÇE BİLGİÇ
Dr. Öğr. Üyesi Işıl KELLEVEZİR
Dr. Öğr. Üyesi Kenan BULUT
Dr. Öğr. Üyesi M. EMRE SEZGİN
Dr. Öğr. Üyesi Meltem ÇENGEL SCHOVILLE
Dr. Öğr. Üyesi Murat Doğan ŞAHİN
Dr. Öğr. Üyesi Nihal KURUOĞLU MACCARIO
Dr. Öğr. Üyesi Nilay ÖZTÜRK
Dr. Öğr. Üyesi Nilgün KURU ALICI
Dr. Öğr. Üyesi Özlem CEZİKTÜRK
Dr. Öğr. Üyesi Özlem MELEK ERBİL KAYA
Dr. Öğr. Üyesi Sekvan KUZU
Dr. Öğr. Üyesi Selda ARAS
Dr. Öğr. Üyesi Sema ÜNLÜER
Dr. Öğr. Üyesi Serpil KALAYCI
Dr. Öğr. Üyesi Sinan SCHREGLMANN
Dr. Öğr. Üyesi Türkan ÇELİK
Dr. Öğr. Üyesi Türker TOKER
Dr. Öğr. Üyesi Vesile AYKAÇ

Dr. Öğr. Üyesi Zerrin TOKER
Dr. Öğr. Üyesi Adem ÇİLEK
Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül AKINCI COŞGUN
Dr. Öğr. Üyesi Celal GÜLŞEN
Dr. Öğr. Üyesi Emine Hande AYDOS
Dr. Öğr. Üyesi Esra KIZILAY
Dr. Öğr. Üyesi Hakan TURAN
Dr. Öğr. Üyesi Rıdvan KARABULUT
Dr. Öğr. Üyesi Suna ÇÖĞMEN
Dr. Öğr. Üyesi Yakup YILDIRIM
Dr. Öğr. Üyesi Yurdagül BOĞAR
Dr. Ali YILMAZ
Dr. Çiğdem AYTEKİN
Dr. Göksel ERDEM
Dr. Ayşenur ÖZTÜRK
Dr. Oya AKYILDIZ
Dr. Pınar KIZILHAN
Dr. Savaş ERGÜL
Dr. Ersin ŞAHİN
Dr. Ramazan ERTÜRK
Dr. Remzi YILDIRIM
Dr. Seçil Dayıoğlu
Öğr. Gör. Dr. Kazım ARTUT
Öğr. Gör. Dr. Mahmut ARIKAN
Öğr. Gör. Dr. Mehmet YAPICI
Öğr. Gör. Dr. Murat CANPOLAT
Arş. Gör. Burak ASMA
Arş. Gör. Dr. Aylin ALBAYRAK SARI
Arş. Gör. Dr. Burcu ULUTAŞ
Arş. Gör. Dr. Funda EKİCİ
Arş. Gör. Dr. H. Çiğdem YAVUZ
Arş. Gör. Dr. Nurcan TEKİN
Arş. Gör. Fatma Şeyma KOÇ
Arş. Gör. Fulya SOĞUKSU
Arş. Gör. Özge ERDEMLİ

Çevrimiçi Oyun Bağımlılığının Uyku Problemleri ve Anksiyete ile İlişkisinin İncelenmesi……1095

Sümeyra YIKILMAZ, Bilal KALKAN

Özel Gereksinimli Bireyler ve Öğretmen Adaylarıyla Gerçekleştirilen Etkinliklere Yönelik Beklentiler……1101

Şenay BAŞ, Mahmude ÖZER

Otizmli Bireylerde Fiziksel Aktivitelerin Öğrencinin Sosyal Becerilerine Etkisinin Öğretmen Görüşlerine Göre Belirlenmesi……1118

Şerife Şenay İLİK

Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Aritmetik Ortalama Problemlerini Çözüm Stratejilerinin İncelenmesi……1129

Şeyda AYDIN KARACA, Zeynep Sonay AY

Bağlam Temelli Sözcük Öğretim Yönteminin Ortaokul Yedinci Sınıf Öğrencilerinin Sözcük Öğrenimine Etkisi……1138

Tuba YURTSEVEN

Akademik Motivasyon, Öz-düzenleme ve Akademik Ertelemenin Çevrimiçi Eğitimdeki Akademik Doyum ile İlişkisi……1155

Tuğçe SOYSAL, Bilal KALKAN

Öğretmenlerin Algılanan Sosyal Destek, Yalnızlık, Psikolojik İyi Oluş ve Mesleki Doyumlarının İncelenmesi……1172

Ufuk AKTAŞ

Türkiye'de Özel Eğitim Alanında Çalışan Öğretmenlerin Güvenlik Becerileri Öğretimine İlişkin Görüşleri……1187

Hasan KÖSE, Gökhan İNCE, Nevin GÜNER YILDIZ

Ortaokul Matematik Öğretmen Adaylarının Cebire Yaklaşımlarının Temel Kavramları Tanımlamaları Üzerinden İncelenmesi……1199
Nilüfer ZEYBEK, Esra DEMİRAY

Okul Öncesi Öğretmen Adayları Öğretim Teknolojilerini Nasıl Değerlendiriyorlar?.....1213
Nisa BAŞARA BAYDİLEK

Üniversite Öğrencilerinin Yeni Medya Okuryazarlık Düzeyleri……1227
Neşe Sevim ÇIRAK, Osman EROL

Türkiye'de Yapılmış Artırılmış Gerçeklik ve Sanal Gerçeklik Uygulamalarına Yönelik Araştırmaların İncelenmesi……1239
Orhan AKTAŞ, Belma BARAK

Lisansüstü Öğrencilerin Tez Danışmanlarıyla Yaşadıkları Sorunlar……1258
Özge BIKMAZ BİLGEN

Çocukların Gözünden Çocuk Hakları……1280
Özge TARHAN

Halk Eğitimi Merkezlerinde Aktif Yaşlanma Algıları: Çanakkale İli Merkez Örneği……1296
Özlem DEMİRBAŞ, Hasan ARSLAN

Özel Öğ renme Güçlüğü Olan Öğrencilerin Okuma Becerilerine İlişkin Türkiye'de Yapılmış Tezlerin İncelenmesi……1313
Özlem YAĞCIOĞLU, Esra KANLI

Aile ve Okul Arasındaki Köprü: Veli Toplantıları……1328
Raziye GÜNAY BİLALOĞLU, İmray NUR

Öğretmenlerin Psikolojik Sağlamlılıkları ve Motivasyonları Arasındaki İlişki……1344
Rümeysa KULOĞLU, Asiye ŞENGÜL AVŞAR

Öğretmenlerin Psikolojik Sağlamlılıkları ve Motivasyonları Arasındaki İlişki*

Rümeysa KULOĞLU
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

Asiye ŞENGÜL AVŞAR
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
asiye.sengul@erdogan.edu.tr

***Bu araştırma TÜBİTAK 2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı tarafından 2020-2021 yılları arasında desteklenmiştir.**

Özet
Bu araştırmada aktif görev yapan öğretmenlerin motivasyonları ve psikolojik dayanıklılık (psikolojik sağlamlık) düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Stresli anların yoğun olarak yaşandığı meslek dalları arasında yer alan öğretmenlik mesleğinde, psikolojik olarak dayanıklı olmak stresli anlar ile mücadele etmede önemli bir nokta olabilir. Psikolojik dayanıklılık yaşamda uyumu bozabilecek çeşitli zorluklara rağmen, insanların bu durumlara gösterdikleri iyi uyum olarak ifade edilirken motivasyon, en genel anlamıyla harekete geçirici itici güç olarak tanımlanmaktadır. Bu araştırmada bu iki değişken (psikolojik dayanıklılık ve motivasyon) arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Belirlenen amaç doğrultusunda araştırmanın çalışma grubunu Türkiye'nin çeşitli illerinde görev yapan ve araştırmaya katılmayı gönüllü olarak kabul eden öğretmenler oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama araçları olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen demografik bilgi formu, Arslan (2015) tarafından geliştirilen Yetişkin Psikolojik Sağlamlık Ölçeği ve Tulunay Ateş ve İhtiyaroğlu (2019) tarafından geliştirilen Yetişkinler İçin Motivasyon Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmanın amacı doğrultusunda veriler çevrim içi olarak toplanmış ve uygun veri çözümleme teknikleriyle analiz edilmiştir. Bunun için öğretmenlerin motivasyonları ve psikolojik dayanıklılık düzeyleri arasındaki ilişki Pearson Momentler Çarpımı korelasyon katsayısı kullanılmıştır. Parametrik bir test olan bu katsayı için verilerin normal dağılım gösterdiği belirlenmiştir. Bu araştırmada öğretmenlerin iç motivasyonları ile psikolojik sağlamlıkları arasında orta düzeyde, pozitif istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunmuştur. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre; öğretmenlerin psikolojik sağlamlıklarını ve motivasyonlarını arttırıcı psiko-eğitimler ile öğretmenler desteklenmeli, öğretmenlerin psikolojik dayanıklılıklarını desteklemek üzere iletişim, sorunlarla etkili başa çıkma ve problem çözme yeteneklerini güçlendirici programlar içeren hizmet içi eğitimler verilmeli, öğretmenlerin meslek hayatında karşılaştıkları stresli ve zorlu durumlarla başa çıkmada başvurabileceği psikolojik destek merkezleri oluşturulmalıdır.
***Anahtar Kelimeler**: Psikoloji, Dayanıklılık, Eğitim, Güdü, Öğretmen*

Abstract
In this study, it was aimed to examine the relationship between motivation and psychological resilience levels of active teachers. Being psychologically resilience in the teaching profession, which is among the professions where stressful moments are experienced intensely, can be an important point in dealing with stressful moments. While psychological resilience is expressed as the good adaptation of people to these situations despite various difficulties that can disrupt harmony in life, motivation is defined as the driving force in the most general sense. In this study, it is aimed to determine the relationship between these two variables (psychological resilience and motivation). In line with the determined purpose, the study group of the research consisted of teachers working in various cities of Turkey and voluntarily accepting to participate in the research. Demographic information form developed by

the researchers, Adult Resilience Scale developed by Arslan (2015), and Motivation Scale for Adults developed by Tulunay Ateş and İhtiyaroğlu (2019) were used as data collection tools in the study. In line with the purpose of the research, data were collected online and analyzed with appropriate data analysis techniques. For this purpose, the Pearson Product Moments correlation coefficient was used, which is the relationship between teachers' motivation and psychological resilience levels. For this coefficient, which is a parametric test, it was determined that the data showed a normal distribution. In this study, a moderate, positive statistically significant relationship was found between teachers' intrinsic motivation and their psychological resilience. According to the results obtained from the research; Teachers should be supported with psycho-education to increase the psychological resilience and motivation of teachers, in-service trainings should be given to support teachers' psychological resilience, including programs that strengthen communication, effective coping with problems and problem-solving skills, psychological support centers that teachers can apply to cope with stressful and challenging situations they encounter in their professional life. should be created.

Giriş

Problem Durumu

Eğitim, insanların ve bu insanların içerisinde yaşadığı toplumun ilerleme sürecindeki en temel öğedir. Geçmişten bugüne kadar insanların kendi iç dünyalarını tanımaları, güçlerini tam manasıyla bilip kullanması; yaşadığı toplumun ise ilerlemesi ve gelişmesi eğitimin nitelikli olması ile ilişkili olan bir durum olmuştur. Eğitimin niteliğini etkileyen fiziki imkânlar, müfredat, teknoloji, öğretmen vb. gibi çeşitli unsurlar yer almaktadır. Eğitime etki eden bu unsurlardan biri de öğretmenlik mesleğidir (Göksoy & Argon, 2014). Eğitimin niteliğine etki eden bu unsurlar arasında öğretmenlerin eğitimin en önemli parçası olduğu kabul edilebilir. Eğitimde öğretmenlerin niteliklerinin iyileştirilmesi ile öğrencilerin zihinsel, duygusal ve sosyal gelişim alanları olan eğitim çıktılarının üzerinde olumlu yönde bir etkiye sebep olacağını belirtmek yanlış olmayacaktır. Stresli anların yoğun olarak yaşandığı meslek dalları arasında öğretmenlik mesleği yer almaktadır (Aslan & Çeçen, 2007). Öğretmenlik mesleğinde psikolojik olarak dayanıklı olmak stresli anlar ile mücadele etmede önemli bir nokta olabilir.

Psikolojik dayanıklılık yaşamda uyumu bozabilecek çeşitli zorluklara rağmen, insanların bu durumlara gösterdikleri iyi uyum olarak tanımlanır (Block & Kremen, 1996, aktaran Topçu, 2017). Birey, kendi kişisel ve çevresel bütünlüğü içerisinde bir düzen oluşturur. Bazen bu bütünlüğün ve ahengin bozulduğu durumlar yaşanır. Sevilen birinin yaşamını kaybetmesi, terör saldırısı, ciddi sağlık problemleri, işten çıkarılma gibi sarsıcı olaylar kişilerin yaşantılarını sekteye uğratan zorlu hayat tecrübeleridir. Küreselleşme sonucu değişen dünya ile beraber bireyler yaşamış oldukları korku, depresyon, yalnızlık, stres, tükenmişlik, sosyal fobi, yabancılaşma, benmerkezcilik, yalıtılmışlık, ötekileştirme ve doğal afetler gibi doğrudan etkilendikleri psikolojik sorunlar daha çok artmış, bu doğrultuda da bireyler yaşadıkları psikolojik sorunları daha çok dile getirmeye başlamıştır (Ülker Tümlü & Recepoğlu, 2013).

Psikolojik dayanıklılık kavramını incindikten sonra tekrar eski haline kolayca dönebilmek olarak belirtmektedir (Ramirez, 2007, Aktaran Güngörmüş, 2015). Terzi (2008) ise yaptığı çalışmada bu durumu kendini toparlama gücü olarak değerlendirmiş ve psikolojik olarak dayanıklı kişileri sıra dışı durumlara uyum sağlayan ve zor koşullar altında olumlu ve beklenmedik başarılar kazanan kişiler olarak tanımlamıştır. Bireyin hayatını etkileyen çok zorlu yaşam tecrübeleri karşısında birçok kişi, duygu yoğunluğu veya farklı tepkiler gösterebilmektedir.

Genel olarak bir başarı veya uyum sağlama sürecini ifade eden psikolojik dayanıklılık; ruhsal bozukluklara karşı koruyucu olduğu bilinen kendilik algısı, sosyal yeterlilik ve aile uyumu gibi çeşitlendirilebilir etkenler ile değerlendirilen genel bir kavramdır. Psikolojik dayanıklılık işyerindeki performans, iş tatmini ve bağlılık gibi faktörlerle ilişkilendirilebilir bir özellik taşıması, kavramın örgütsel açıdan önemine işaret etmektedir (Basım ve Çetin, 2011).

Motivasyon, insan davranışıyla ilgilenen bir kavramdır ve sergilenen bu davranışların ne şekilde yönlendirilebileceğini ya da yönlendirilmiş olan bir davranışın sergilenme düzeyinin nasıl artırabileceğini göstermeye çalışmaktadır. Motivasyon, sözlükte en genel anlamıyla itici güç olarak tanımlanmaktadır (Budak, 2000) ve hedefe ulaşmak için harekete geçmeye iten içsel ve dışsal olayların tümü olarak belirtilmektedir (Selçuk, 2007). Motivasyonla ilgili olarak yapılan araştırmalar incelendiğinde genel olarak örgütler için önemi ve örgütlerde sağladığı verimlilik, performansa katkıları üzerine odaklanıldığı görülmektedir (Aytürk, 2010; Tulunay Ateş & İhtiyaroğlu, 2019; Öge, 2016).

Motivasyon bireyin örgüt içindeki ortaya koyduğu güç anlamında ve bireysel olarak ortaya koyduğu güç anlamı dışında iş doyumunu etkimektedir (Ağırbaş, Çelik, & Büyükkayıkçı, 2005; Toker, 2006; Yavuz & Karadeniz, 2009) ve stresle ilişkilidir (Ersarı & Naktiyok, 2012). Çalışanların motivasyonu önemlidir. Bireyin yaptığı işte motivasyonunun olmaması ya da düşük olması o işteki verimliliğini düşürmektedir.

Bireyin ihtiyaç sırasının belirlenmesinde yaşadıkları toplum, sosyal çevre, kişisel özellikleri etkili olduğundan çalışanları aynı teşvik araçlarının motive etmeyebileceğine dikkat edilmelidir. Bu nedenle motivasyon araçlarını kullanırken bireysel farklılıklar dikkate alınmalıdır. Bir grup insanı maddiyat motive ederken başka bir grubu saygı, takdir görme gibi psikolojik ihtiyaçlar motive edebilir.

Literatürde yer alan araştırmalar incelendiğinde motivasyonun birçok değişkenle birlikte incelendiği görülmektedir. Motivasyonu konu alan çalışmalar incelendiğinde öğretmenlerin; örgütsel bağlılıkları ile motivasyon arasında (Kalay, 2015), psikolojik taciz ile

karşılaşma düzeyleri ile motivasyon arasında (Avcı, 2015), motivasyonları ile yönetici tutumları arasında (Çalış, 2012), motivasyonları ile yöneticilerin iletişim becerileri arasında (Bektaş, 2010; Doğan & Koçak, 2014) istatistiksel açıdan anlamlı ilişkiler bulunduğu belirlenmiştir.

Çakır (2019) cerrahi tedavi uygulanan kanserli hastaların sosyal destek ve psikolojik dayanıklılık düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemeyi amaçladığı çalışmasında erkeklerin ve evli olanların aileden, arkadaştan ve özel insandan algıladıkları sosyal destek düzeylerinin ve psikolojik dayanıklılıklarının daha yüksek, okuryazar olmayanların ise daha düşük olduğu belirlenmiştir.

Coşkun (2019) yaptığı yurtdışı literatür tarama sonuçlarında psikolojik dayanıklılığın krize adapte ve krizle başa çıkmada etkili bir faktör olduğu ve koruyucu bir etkisinin olduğunu, bireylerde psikolojik dayanıklılık düzeyinin yüksek olmasının fiziksel ve psikolojik ruh sağlığını ayrıca algıladıkları sosyal desteği de olumlu etkilediğini belirtmiştir.

Kaya (2019) yakınını kaybeden yetişkin bireylerin psikolojik dayanıklılıklarının ve psikolojik yardım almaya ilişkin tutumlarını incelediği araştırmasında; katılımcıların psikolojik dayanıklılıkları, yaşamın büyük kısmının geçtiği yere göre anlamlı bir farklılık gösterdiğini, psikolojik yardım almaya ilişkin tutum açısından ise kadınların, boşanmışların ve daha önce psikolojik yardım alan kişilerin lehine anlamlı bir farklılık olduğunu belirtmiştir.

Sezgin (2012) ilköğretim okulunda görev yapan öğretmenlerin psikolojik dayanıklılık düzeylerini kişisel bilgi formundan elde edilen bazı demografik değişkenlere göre incelediği araştırmasında katılımcıların psikolojik dayanıklılık düzeylerinin cinsiyet ve görev yaptıkları öğretmenlik alanı değişkenlerine göre anlamlı farklılıklar göstermediğini, psikolojik dayanıklılık ile yaş ve görev yapılan süre arasında anlamlı ilişki olmadığını belirlemiştir.

Kaner, Bayraklı ve Güzeller (2011), özel gereksinimli çocuğu olan ve olmayan annelerin psikolojik dayanıklılık düzeyleri, algıladıkları sosyal destek ve bu destekten memnun olma düzeyleri ve son olarak stresle başa çıkma yolları arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Araştırmada algılanan sosyal destek ile psikolojik dayanıklılık ve başa çıkma stratejileri arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulunurken regresyon analizine göre psikolojik dayanıklılığın görece önem sırası, problem odaklı başa çıkma, algılanan sosyal destekten hoşnut olma ve duygu odaklı başa çıkma olarak belirlenmiştir.

Küçük (2010) çalışanların iş tatmin düzeyleri ve örgütsel bağlılıklarının, çalışma motivasyonuna olan etkisini incelediği araştırmasında İstanbul'da finans, sigorta ve imalat sektöründe faaliyet gösteren 24 farklı firmada çalışan 290 kişiye ulaşmış çalışma

motivasyonunu en çok örgütsel bağlılık pozitif yönde etkilediğini belirlemiştir. Ayrıca araştırmada örgütsel bağlılık ile iş tatmini arasında ise pozitif ve istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki olduğu, motivasyonun örgütsel bağlılıkla, iş tatminiyle yüksek ilişkili olduğu görülmüştür.

Özdemir (2019) aile hekimliği alanında sağlık çalışanlarında tükenmişliğin çalışma motivasyonuna etkisi incelediği çalışmasında sağlık çalışanlarının; cinsiyet, eğitim durumları yaş, mesleki tecrübe durumu ve çocuk durumu değişkenlerine göre motivasyon algılarının farklılık göstermediğini ancak medeni durumlarına göre motivasyon algılarının farklılık gösterdiğini belirlemiştir. Evli bireylerin motivasyon algılarının bekar bireylere göre daha yüksek olduğu çalışmanın bulguları arasındadır.

Yapılan çalışmalar özetlenirse psikolojik dayanıklılık ve motivasyonun insanlar üzerinde önemli etkileri olan psikolojik faktörler olduğu sonucuna ulaşılabilir. Türkiye'de çalışan motivasyonu üzerine yapılan çalışmalar özetlendiğinde; bireyin duygusal tükenme, duyarsızlaşma, düşük kişisel başarı algısı gibi pek çok psikolojik faktörlerin motivasyon üzerinde önemli etkileri olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca para, işi isteyerek yapma, mesleği isteyerek seçme, çalışma saatleri ve örgütsel bağlılık gibi faktörlerin çalışan motivasyonu üzerinde etkisi görülmüştür. Psikolojik dayanıklılık ve motivasyonla ilgili çalışmalar özetlendiğinde bu iki psikolojik kavramın bir iş örgütünde görev yapanların başarılarına, işlerindeki tatmin gücüne etkili oldukları görülmüştür.

Öğretmenlik mesleği birçok karakterde ve özellikte olan insanların bir arada bulunduğu ortam olan okullarda yürütülmektedir. Bu çalışma hayatında birçok travmatik ve tehlikeli olaylarla karşılaşma süreçlerinde psikolojik olarak dayanıklı olmayı gerektirir. Öğretmenlik mesleğini devam ettiren bir bireyin öncellikle kendisinin psikolojik sağlığının yerinde olması ve mesleklerinde başarıyı yakalamalarında motivasyonları önemlidir. Tüm bu gerekçelere dayanarak yapılan bu araştırmanın problemini, öğretmenlerin psikolojik dayanıklılıklarının ve motivasyonlarının belirlenmesi oluşturmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın genel amacı, aktif olarak görev yapan öğretmenlerin motivasyonları ve psikolojik dayanıklılık düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Belirlenen genel amaç doğrultusunda "öğretmenlerin motivasyonları ile psikolojik dayanıklılık düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişkili" olup olmadığı belirlenmiştir.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Yapılan bu araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden korelasyonel araştırma olarak tasarlanmıştır. Korelasyonel araştırmalar iki ya da daha fazla değişken arasında ilişki olup olmadığının belirlendiği araştırmalardır (Lodico, Spaulding, & Voegtle, 2006).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Türkiye'nin çeşitli illerinde görev yapan 209 (%67,5'i kadın; %32,5'i erkek) gönüllü öğretmen oluşturmuştur. Araştırmanın verileri çevrim içi toplanmıştır. Veri toplama sürecinde ilk olarak katılımcıların açık rızalarını belirten yazıyı onaylamaları ile izinleri alınmıştır.

Veri Toplama Araçları ve Uygulama

Uygulama izni alındıktan sonra aktif çalışan öğretmenlerin; demografik değişkenlerine ilişkin bilgiler araştırmacılar tarafından geliştirilen "*Demografik Bilgi Formu*", psikolojik dayanıklılıkları Arslan (2015) tarafından uyarlanan "*Yetişkin Psikolojik Sağlamlık Ölçeği*", motivasyonları Tulunay Ateş ve İhtiyaroğlu (2019) tarafından geliştirilen "*Yetişkin Motivasyon Ölçeği*" kullanılarak elde edilmiştir.

Arslan (2015) tarafından uyarlanan "*Yetişkin Psikolojik Sağlamlık Ölçeği*" akran ve toplumsal, bireysel kaynaklar, kültürel ve bağlamsal kaynaklar ve ailesel kaynaklar olmak üzere dört boyuttan oluşmaktadır. Bu araştırmada boyutlardan ve ölçek puanlarının tamamından elde edilen Cronbach Alpha güvenirlik katsayıları sırasıyla; 0,74; 0,64; 0,69; 0,65 ve 0,84 olarak hesaplanmıştır. Boyutlarda yer alan madde sayıları dikkate alındığında ölçekten elde edilen puanların genel olarak güvenilir sonuçlar verdiği söylenebilir.

Tulunay Ateş ve İhtiyaroğlu (2019) tarafından geliştirilen "*Yetişkin Motivasyon Ölçeği*" iç motivasyon ve dış motivasyon olmak üzere iki boyutlu yapıdadır. Bu araştırmada boyutlardan ve ölçek puanlarının tamamından elde edilen Cronbach Alpha güvenirlik katsayıları sırasıyla; 0,89; 0,64 ve 0,86 olarak hesaplanmıştır. Boyutlarda yer alan madde sayıları dikkate alındığında ölçekten elde edilen puanların genel olarak güvenilir sonuçlar verdiği söylenebilir.

Analiz

Araştırmanın amacı doğrultusunda toplanan veriler, parametrik istatistiksel tekniklerden biri olan Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon katsayısıyla analiz edilmiştir. Diğer bir ifadeyle öğretmenlerin motivasyonları ve psikolojik dayanıklılık düzeyleri arasındaki ilişki Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon katsayısı aracılığıyla belirlenmiştir.

Bulgular

Araştırmanın amacı doğrultusunda aktif olarak görev yapan öğretmenlerin motivasyonları ve psikolojik dayanıklılık düzeyleri arasındaki ilişkiyi Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon katsayısı ile belirlenmiştir. Bunun için "Yetişkin Psikolojik Sağlamlık Ölçeği" ve "Yetişkin Motivasyon Ölçeği" faktörlerinden elde edilen puanlar için hem normallik testleri yapılmış hem de betimsel istatistikleri incelenmiştir.

Yetişkin Psikolojik Sağlamlık Ölçeği'nin ilişkisel kaynaklar alt boyutu için elde edilen puanların; ortalaması 24,93, ortancası 25,00, çarpıklık katsayısı -0,12 ve basıklık katsayısı -0,48; bireysel kaynaklar alt boyutu için elde edilen puanların; ortalaması 21,41, ortancası 21,00, çarpıklık katsayısı -0,22 ve basıklık katsayısı -0,11; kültürel kaynaklar alt boyutu için elde edilen puanlar; ortalaması 20,45, ortancası 21,00, çarpıklık katsayısı -0,67 ve basıklık katsayısı -0,49; ailesel kaynaklar alt boyutu için elde edilen puanlar; ortalaması 21,47, ortancası 21,00, çarpıklık katsayısı -0,29 ve basıklık katsayısı -0,65 olarak hesaplanmıştır. Elde edilen bu değerlere göre ortalama ve medyan değerleri birbirine yakın, çarpıklık ve basıklık değerleri -2 ve 2 arasında olması nedeniyle puanların normal dağılımdan aşırı sapma göstermediğini belirlenmiştir.

Yetişkin Motivasyon Ölçeği'nin iç motivasyon alt boyutu için elde edilen puanların; ortalaması 57,19, ortancası 57,00, çarpıklık katsayısı -0,99 ve basıklık katsayısı 2,31; dış motivasyon alt boyutu için elde edilen puanlar; ortalaması 30,84, ortancası 31,00, çarpıklık katsayısı 0,28 ve basıklık katsayısı 0,40 olarak hesaplanmıştır. Elde edilen bu değerlere göre ortalama ve medyan değerleri birbirine yakın, çarpıklık ve basıklık değerleri -2 ve 2 arasında olması nedeniyle puanların normal dağılımdan aşırı sapma göstermediğini belirlenmiştir.

Ölçeklerden ve alt boyutlarından elde edilen puanların normal dağılımlı olduğu belirlendikten sonra, araştırmanın amacı doğrultusunda öğretmenlerin motivasyonları ve psikolojik dayanıklılık düzeyleri arasındaki ilişkiyi Pearson momentler çarpım korelasyon katsayısı ile belirlenmiştir. Tablo 1'de Yetişkin Psikolojik Sağlamlık Ölçeği'nin alt boyutları arasındaki ilişkiler verilmiştir.

Tablo 1

Yetişkin Psikolojik Sağlamlık Ölçeği Faktörleri Arasındaki İlişki

	İlişkisel kaynaklar	Bireysel kaynaklar	Kültürel kaynaklar	Ailesel kaynaklar
İlişkisel kaynaklar	-	,571*	,353*	,535*
Bireysel kaynaklar	,571*	-	,374**	,399*
Kültürel kaynaklar	,353*	,374*	-	,262*
Ailesel kaynaklar	,535*	,399*	,262*	-

*$p<,01$

Tablo 1 incelendiğinde ilişkisel kaynaklar ile bireysel kaynaklar arasında orta düzeyde, kültürel kaynaklar arasında zayıf düzeyde ve ailesel kaynaklar arasında orta düzeyde istatistiksel açıdan anlamlı ilişki olduğu; bireysel kaynaklar ile kültürel kaynaklar arasında zayıf düzeyde, ailesel kaynak arasında zayıf düzeyde istatistiksel açıdan anlamlı ilişki olduğu; ailesel kaynaklar ile kültürel kaynaklar arasında zayıf düzeyde istatistiksel açıdan anlamlı ilişki olduğu bulunmuştur. Tablo 2'de Yetişkin Motivasyon Ölçeği'nin alt boyutları arasındaki ilişkiler verilmiştir.

Tablo 2

Yetişkin Motivasyon Ölçeği Faktörleri Arasındaki İlişki

	İç motivasyon	Dış motivasyon
İç motivasyon	-	,412*
Dış motivasyon	,412*	-

*$p<,01$

Tablo 2 incelendiğinde iç motivasyon ile dış motivasyon arasında zayıf düzeyde istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunmuştur. Öğretmenlerin psikolojik sağlamlık düzeyleri ve motivasyonları arasındaki ilişkinin belirlenmesi için yapılan korelasyon analizi sonuçları Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3

Öğretmenlerin Psikolojik Sağlamlıkları ve Motivasyonları Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular

	İç motivasyon	Dış motivasyon
İlişkisel Kaynaklar	,421**	,216**
Bireysel Kaynaklar	,596**	,243**
Kültürel Kaynaklar	,236**	,201**
Ailesel Kaynaklar	,339**	,217**

*$p<,01$

Tablo 3 incelendiğinde; iç motivasyon ile ilişkisel kaynaklar arasında zayıf düzeyde, bireysel kaynaklar arasında orta düzeyde, kültürel kaynaklar arasında çok zayıf düzeyde ve ailesel kaynaklar arasında zayıf düzeyde istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunmuştur.

Tablo 3 incelendiğinde; dış motivasyon ile ilişkisel kaynaklar arasında çok zayıf düzeyde, bireysel kaynaklar arasında çok zayıf düzeyde, kültürel kaynaklar arasında çok zayıf düzeyde ve ailesel kaynaklar arasında çok zayıf düzeyde istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunmuştur.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Tartışma

Bu araştırmada öğretmenlerin psikolojik dayanıklılıkları ve motivasyonları arasındaki ilişki incelenmiş ve istatistiksel açıdan anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Öğretmenlerin iç motivasyonları ile psikolojik sağlamlıkları arasında orta düzeyde ve orta düzeyin altında, pozitif istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunmuştur.

Motivasyon hem tanımı hem de doğası gereği önemli bir faktördür. Psikolojik olarak dayanıklı bireylerin; sosyalleşme konusunda başarılı, çevresiyle olumlu ilişkiler kurmakta zorlanmayan, ortaya çıkan sorunları çözmekte becerikli ve kendilerini geliştirmek ve yenilemek için yeterli motivasyona sahip bireyler olduklarını söylenebilir. Psikolojik sağlamlığı yüksek olan bireylerin, içsel kontrol odaklı, yüksek motivasyon ve anlamaya yönelmiş içgüdüye sahip, mesleki verimi ve doyumu yüksek bireyler oldukları ifade edilebilir. Kavi ve Karakale (2018) çalışmalarında psikolojik olarak dayanıklı bireylerin; sosyalleşme konusunda başarılı, çevresiyle olumlu ilişkiler kurmakta zorlanmayan, ortaya çıkan sorunları çözmekte becerikli ve kendilerini geliştirmek ve de yenilemek için yeterli motivasyona sahip bireyler olduklarını belirtmişlerdir. Özer (2013) psikolojik sağlamlığı yüksek olan bireylerin, içsel kontrol odaklı, yüksek motivasyon ve anlamaya yönelmiş içgüdüye sahip bireyler olduklarını belirtmiştir.

Sonuç

Yapılan bu araştırmadan elde edilen bulgulara göre öğretmenlerin iç motivasyonları yükseldikçe psikolojik sağlamlıkları ya da psikolojik dayanıklılıklarının arttığını söylenebilir. Yapılan bu araştırmadan elde edilen bu sonucun, Kovid 2019 pandemisi nedeniyle verilerin çevirim içi toplandığı sınırlı bir çalışma grubundan elde edildiği unutulmamalıdır.

Öneriler

Araştırmadan elde edilen bulgular literatürde farklı özellikteki örneklemlerle çalışan araştırmacıların bulgularına paraleldir. Araştırma sonucunda aşağıdaki öneriler dikkate alınabilir:

- Bu araştırmanın çalışma grubunu, resmi okullarında görevli öğretmenler oluşturmaktadır. Başka meslekte görev yapan katılımcıların yer aldığı çalışma gruplar oluşturularak farklı araştırmalar yapılabilir.
- Öğretmenlerin psikolojik sağlamlıklarını ve motivasyonlarını arttırıcı psiko-eğitimler ile öğretmenler desteklenebilir.
- Öğretmenlerin psikolojik sağlamlıklarını desteklemek üzere iletişim, sorunlarla etkili başa çıkma ve problem çözme yeteneklerini güçlendirici programlar içeren hizmet içi eğitimler verilebilir.
- Öğretmenlerin meslek hayatında karşılaştıkları stresli ve zorlu durumlarla başa çıkmada başvurabileceği psikolojik destek merkezleri oluşturulabilir. Psikolojik dayanıklılık düzeyinde sosyal desteğin yeri önemlidir. Öğretmenlerin okul içerisindeki sosyal desteklerini arttırma adına diğer öğretmenlerle olan iletişimi ve ilişkileri geliştirmek için sosyal çalışmalar ve etkinlikler düzenlenebilir.
- Öğretmenlerin içsel ve dışsal motivasyonlarını arttırıcı okul içerisinde veya okul dışında sosyal projeler hazırlanarak katılımları sağlanabilir.
- Benzer araştırma, Türkiye genelinde farklı örneklemlerde tekrarlanabilir. Bu araştırmalardan elde edilen sonuçlar eğitimin planlanmasında kullanılabilir.

Kaynakça

Ağırbaş, İ., Çelik, Y. ve Büyükkayıkçı, H. (2005). Motivasyon araçları ve iş tatmini: Sosyal sigortalar kurumu başkanlığı hastane başhekim yardımcıları üzerinde bir araştırma. *Sağlık İdaresi Dergisi, 8*(3), 325-348.

Arslan, G. (2015). Yetişkin psikolojik sağlamlık ölçeği'nin (YPSÖ) psikometrik özellikleri: Düşük sosyoekonomik örneklemde geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Ege Eğitim Dergisi, 16*(2), 344-357. DOI: 10.12984/eed.45159

Aslan, H. ve Çeçen, A. R. (2007). Ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin cinsiyetlerine ve öğrenilmiş güçlülük düzeylerine göre mizah tarzlarının incelenmesi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 16*(2), 1-14.

Avcı, L. (2015). *Öğretmenlerin yıldırma (mobing) yaşama düzeyleri ile motivasyon düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi (Düzce ili örneği)*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Yeditepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Aytürk, N. (2010). *Örgütsel ve Yönetsel Davranış.* Detay Yayıncılık.

Basım, N. ve Çetin, F. (2011). Yetişkinler için psikolojik dayanıklılık ölçeği'nin güvenilirlik ve geçerlilik çalışması. *Türk Psikiyatri Dergisi, 22*(2), 104-114.

Bektaş, A. (2010). *İlköğretim okulu yöneticilerinin sosyal iletişim becerileri ile sınıf öğretmenlerinin motivasyonu arasındaki ilişki*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Budak, S. (2000). *Psikoloji Sözlüğü.* Bilim ve Sanat Yayınları.

Çakır, H. (2019). *Cerrahi tedavi uygulanan kolorektal kanserli hastaların sosyal destek ve psikolojik dayanıklılık düzeyleri arasında ilişkinin belirlenmesi (Yayımlanmamış Doktora Tezi)*. Fen Bilimleri Enstitüsü, Hacı Bektaş Üniversitesi, Nevşehir, Türkiye.

Çalış, H. (2012). *Öğretmen motivasyonunda yönetici yaklaşımlarının incelenmesi (Kocaeli ili Gölcük ilçesi örneği).* Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Coşkun, Y. (2019). *Boşanma sürecindeki kadınların psikolojik dayanıklılık düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir, Türkiye.

Doğan, S. ve Koçak, O. (2014). Okul yöneticilerinin sosyal iletişim becerileri ile öğretmenlerin motivasyon düzeyleri arasındaki ilişki. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi [Educational Administration: Theory and Practice], 20*(2), 191-216. DOI: 10.14527/kuey.2014.009

Ersarı, G. ve Naktiyok, A. (2012). İş görenlerin içsel ve dışsal motivasyonunda stresle mücadele tekniklerinin rolü. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 16*(1), 81-101.

Göksoy, S. ve Argon, T. (2014). Okullarda öğretmenleri engelleyici ve destekleyici stres kaynakları. *Journal of Teacher Education and Educators, 3*(2), 245-271.

Güngörmüş, K., Okanlı, A. ve Kocabeyoğlu, T. (2015). Hemşirelik öğrencilerinin psikolojik dayanıklılıkları ve etkileyen faktörler. *Atatürk Üniversitesi Psikiyatri Hemşireliği Dergisi, 6*(1), 9-14. DOI:10.5505/phd.2015.80299

Kalay, M. (2015). *İlkokul ve ortaokullarda görev yapan öğretmenlerin örgütsel bağlılık ve motivasyonları arasındaki ilişki (Bolu ili örneği).* Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.

Kaner, S., Bayraklı, H. ve Güzeller, C. O. (2011). Anne babaların yılmazlık algılarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Özel Eğitim Dergisi, 12*(2), 62-83. DOI: 10.1501/Ozlegt_0000000161

Kavi, E. ve Karakale, B. (2018). Çalışan psikolojisi açısından psikolojik dayanıklılık. *Hak İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi, 7*(17), 55-77. DOI: 10.31199/hakisderg.391826

Kaya, M. E. (2019). *Kayıp yaşayan yetişkinlerin psikolojik dayanıklılık ve psikolojik yardım almaya ilişkin tutumlarının incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Üsküdar Üniversitesi, İstanbul, Türkiye.

Küçük, S. (2010). *Çalışanların iş tatmini düzeyleri ve örgütsel bağlılıklarının çalışma motivasyonuna olan etkisi* (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Beykent Üniversitesi, İstanbul, Türkiye.

Lodico, M. G., Spaulding, D. T. ve Voegtle, K. H. (2006). *Methods in educational research: From theory to practice.* John Wiley & Sons.

Öge, S. (2016). *İnsan kaynakları yönetimi*. (8. Baskı). Konya: Eğitim Yayınevi.

Özdemir, H. (2019). *Birinci basamak (aile hekimliği) sağlık çalışanlarında tükenmişliğin, çalışma motivasyonuna etkisi: Afyonkarahisar ili örneğ*i (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Türk Hava Kurumu Üniversitesi, Ankara, Türkiye.

Özer, E. (2013). *Üniversite öğrencilerinin psikolojik sağlamlık düzeylerinin duygusal zekâ ve beş faktör kişilik özellikleri açısından incelenmesi.* (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya, Türkiye.

Selçuk, Z. (2007). *Eğitim psikolojisi*, Nobel Yayın Dağıtım.

Sezgin, F. (2012). İlköğretim okulu öğretmenlerinin psikolojik dayanıklılık düzeylerinin incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi, 20*(2), 489-502.

Terzi, Ş. (2008). Üniversite öğrencilerinde kendini toparlama gücünün içsel koruyucu faktörlerle ilişkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 35*, 297-306.

Toker, B. (2006). *Konaklama işletmelerinde işgören motivasyonu ve motivasyonun iş doyumuna etkiler.- İzmir'deki beş ve dört yıldızlı otellere yönelik bir uygulama.* (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir, Türkiye.

Topçu, F. (2017). *Üniversite öğrencilerinin psikolojik dayanıklılık düzeylerinde beş faktör kişilik özelliklerinin yordayıcı etkisinin incelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, İstanbul, Türkiye.

Tulunay Ateş, Ö. ve İhtiyaroğlu, N. (2019). Yetişkin motivasyon ölçeği: bir ölçek geliştirme çalışması. *Kastamonu Eğitim Dergisi, 27*(2), 611-620. DOI: 10.24106/kefdergi.2612

Ülker Tümlü, G. ve Recepoğlu, E. (2013). Üniversite akademik personelinin psikolojik dayanıklılık ve yaşam doyumu arasındaki ilişki. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi, 3*(3), 205-213.

Yavuz, C. ve Karadeniz, B. C. (2009). Sınıf öğretmenlerinin motivasyonunun iş tatmini üzerine etkisi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 2*(9), 507-519.